

POLSKA ZACHODNIA

Dziś 6 stron

Dziś dodatek sportowy.

Dziennik poświęcony sprawom narodowym i społecznym na Kresach Zachodnich.

Telefon 16-98.
Telefon redakcji nocnej 4-26.
Konto P. K. O. 303551

Redakcja i Administracja: Katowice, ul. Jagiellońska 5.

Redaktor naczelny: Edward Rumun.

Abonament miesięczny: przez pocztę oraz w Administracji
2 zł 50 gr. z doręczeniem
do domu przez pocztę.

Minister Spraw Zagr. Zaleski o Lidze Narodów.

Otwarcie cyklu wykładów o Lidze Narodów organizowanych przez Polskie Towarzystwo Przyjaciół Ligi Narodów

Warszawa, 28. 1. PAT. W ub. niedzielę o godz. 12 w południe w wielkiej sali Uniwersytetu odbyła się inauguracja cyklu wykładów o Lidze Narodów, organizowanych staraniem Polskiego Towarzystwa Ligi Narodów w Warszawie. Na posiedzenie to przybył Minister Spraw Zagranicznych p. August Zaleski, aby osobiście zagać cykl wykładów poświęconych Lidze Narodów. W imieniu Polskiego Towarzystwa Ligi Narodów w Warszawie powitał Ministra Zaleskiego J. M. ks. Szlagowski, oraz mecenas Zagórski. Następnie zabrał głos przywódcy burzliwa owacja oklasków p. Min. Zaleski. P. Minister powiedział m. in. w Pragę wskazać słuchaczom 3 największych wrogów Ligi Narodów. Pierwszy z tych zaprzysiężonych wrogów jest ignorancja. Być może — mówił p. Minister — że suma zainteresowań i wiadomości o Lidze Narodów i jej całej działalności jej metodach mimo wszystko większa jest w Polsce, niż gdziekolwiek indziej. Byliśmy i jesteśmy związani z Ligą szeregiem spraw i interesów. Że choćby wymienienie sprawy Gdańsk, Śląskie, mniejszościowe, które sprawiły to, że zainteresowanie się Ligą i co za tem idzie, suma wiadomości o Lidze jest u nas większa, niż w wielu innych krajach. Drugim wrogiem jest pesymizm, jakoteż w znacznej mierze niezasadliwy lekomyślny sceptycyzm. Niewiara w możliwość rozwoju instytucji pokojowych, w jej przyszłość i nadejście dnia, w którym wojny aczkolwiek nie zostaną wykreślone, stana się jednak takim samym faktem

zbrodniczym takim samym faktem patologicznym, jakim jest dzisiaj zabójstwo lub kradzież. Niewiara w możliwość organizacji bezpieczeństwa jest poważnym nieprzyjacielem Ligi Narodów i należy z nią walczyć tak samo jak z jej sojusznikiem i rodzicem — ignorancją.

Zbliżam się do trzeciego z naszych nieprzyjaciół, który pozornie wydaje się najmniej niebezpieczny, tj. optymizm.

Stawiam na jednej platformie czarny, ponury pesymizm i radosny, różowy, młodzieńczy optymizm. Mniemam, że niezasadliwy, przesadny i krótkotrwały optymizm jest równie niebezpieczny i szkodliwy jak pesymizm. Od tego rodzaju optymizmu do pesymizmu krok tylko jeden. Myśmy w Polsce przeżywali dwie epoki w stosunku do Ligi Narodów: wzajemnie sobie przeciwstawne. Z po-

czątkiem delegacja polska była w rolnoskarżonego. Ale nastroj powoli się zmieniła. Powoli Polska wyjaśnia na terenie Ligi wiele kwestyj i decyzji Ligi w sprawie Śląska. Niechęć do Ligi ustępuje powoli miejsca przekonaniu, że Liga Narodów nie jest instrumentem, wymyślonym przeważnie dla dokuczenia Polsce i zatrważania jej życia. Powoli sceptycyzm i pesymizm cofają się przed ufnoscią i nastrojami optymistycznymi tak, że nawet w pewnym momencie naszych dziejów wpadliśmy z jednej ostateczności w drugą. Weszliśmy w fazę przesadnego, krótkotrwałego optymizmu. Fundament pod wielki gmach pokoju należy zakładać w psychikach narodów. Mówiąc to, nie mam na myśli, że organizację pokoju i bezpieczeństwa należy odkładać sine die. W dzisiejszej epoce rekordów szybkości, w epoce, gdzie dzięki prasie opinia publiczna, urabia się szybko, akcja wychowania narodów, odbywa się znacznie szybciej, niż się to wydawać może. Niezbędne jest, aby wszystkie narody, które pragną pokoju szczerze, niezachwianie wierzyły w możliwość jego realizacji i brały czynny udział w tej realizacji. Co się tyczy Polski — zakończył p. minister — to nie wątpliwe, że jednako daleka od pesymizmu, jak i od optymizmu wykonywać będzie swe obowiązki wobec pokoju i ludzkości. Za to przemówienie podziękowali słuchacze p. ministrowi Zaleskiemu długotrwałymi oklaskami. Następnie dziekan wydziału humanistycznego, prof. Handelsman wyłożył odczyt na temat: Działalność polityczna Ligi Narodów.

Echa nieopatrnej noty sowieckiej.

Głosy prasy zagranicznej.

Paryz, 28. 11. PAT. Komentując ostatnie wiadomości z Berlina, donoszące, że Niemcy nie zamierzają występować na terenie Ligi Narodów z inicjatywą pośrednictwa w konflikcie polsko-litewskim, „Petit Parisien” wyraża zadowolenie z powodu zimnej krwi okazanej przez Londyn i Paryz, które uznały notę sowiecką do Polski. Jedynie za manewr

taktyczny przed zebraniem genewskim. „Echo de Paris” zaznacza, że zbliżające się debaty genewskie przyczynia się do wydobycia na światło dzienne knowań, prowadzonych we wschodnim zakątku Europy i zagrażających pokojowi światowemu. „Figaro” i „Ere Nouvelle” podkreślają umiarkowanie i kurtuazję, okazywana zawsze przez Polskę.

Gotowość bojowa żywiołu germańskiego

na ziemiach Polski i Litwy.

Gdańsk, 28. 11. „Baltische Presse” donosi z Królewca:

Na ostatnim zjeździe niemieckiej organizacji militarnej Stahlhelmu powzięto uchwałę, dzielącą Prusy Wschodnie na 75 okręgów mobilizacyjnych. Okręgi położone na pograniczu Polski i Litwy,

obejmują także miejscowości, położone poza granicami Niemiec, a więc na terytorium Polski względnie Litwy. W ten sposób w razie ogłoszenia mobilizacji tej zostanie pociągnięta także ludność pochodzenia niemieckiego zamieszkająca na obszarze Polski, względnie Litwy.

Brak wiadomości z Kowna.

Berlin, 28. 11. PAT. Biuro Wolfa donosi za fotowską agencją telegraficzną, że w litewskich kołach oficjalnych zaprzeczają wiadomości o puczu w Kownie. Dziennik niemiecki w Kownie „Litauische Rundschau” oświadcza również, że wiadomości zagraniczne o puczu pochodzące są wszelkich podstępów. Wszędzie panuje spokój (?) Według zapewnienia dziennika rząd Waldemarsa powadził rokowania w sobotę z przywódcami stronnictwa. O wynikach tych rokowań dotychczas nie konkretnego nie wiadomo.

Wielkopolski gest.

Rzym, 28. 11. PAT. Na odbytem onejad pod przewodnictwem ministra finansów Volpi'ego posiedzeniu rady administracyjnej kasy amortyzacji wewnętrznej długu publicznego postanowiono aby nabyte przez kasę obligacje państwowe na sumę 300 milj. lirów zostały anulowane i spalane.

Nowa taryfa celna w Rumunji.

Bukareszt, 28. 11. (AW.) Nowa rumuńska taryfa celna, od szeregów miesięcy opracowywana przez specjalną komisję rewizji cel, według oświadczenia nadesłanych z Bukaresztu wiadomości — ma wejść w życie w połowie lutego 1928 roku.

Pogrzeb szefa rządu rumuńskiego J. Bratianu.

Uroczystości pogrzebowe w Bukareszcie.

Bukareszt, 28. 11. PAT. Wczoraj przy licznych udziałach mieszkańców stolicy oraz delegacji z całego kraju odbył się pogrzeb J. Bratianu. W całym mieście powiewały żałobne czarne chorągwie i płonęły przesłonięte krepą latarnie. O godz. 9 w wielkiej sali Ateneu Romanu odprawione zostało żałobne nabożeństwo w obecności rodziny zmarłego i członków rodziny królewskiej i regencji wszystkich dostojników państwowych korpusu dyplomatycznego. Następnie wygłoszono szereg przemówień. M. in. zabierali głos minister oświaty Angele-

scu w imieniu rządu, senator Nikolescu w imieniu senatu, deputowany Savescu w imieniu Izby deputowanych. Po skończonych przemówieniach sformował się orszak żałobny, który w głębokim milczeniu przeszedł ulicami miasta na dworzec północny. Za trumną, złożoną na lawecie armatniej postępowała rodzina, duchowieństwo wyższe, członkowie rządu i ciała ustawodawczych oraz przedstawiciele wszystkich instytucji państwowych i przybyli licznie delegaci stronnictw. Szczątki zmarłego premiera złożone zostaną we Floricy.

Strzał na widowni teatralnej.

Nerwowo chory autor dramatyczny chce, aby o nim mówiono.

Praga, 28. 11. (Pat.) Wczoraj podczas przedstawienia „Czarownika” Edgara Wallace w teatrze niemieckim, gdy na scenie toczyła się pełna napięcia akcja, w trzecim rzędzie powstał niezany osobnik i wypalił z rewolweru ponad głowami widzów. Aktrycy nie przerwali gry, zachowując zinną krew. Większość widzów sądziła, że strzelanie należy do efektów reżyserskich na widowni. Przesłuchany w atrykcie osobnik oświadczył, że jest zapoznanym i lekceważonym

autorem dramatycznym, który naprosto kołatał do dyrekcyj teatralnych ze swymi sztukami, a widząc lichoty literackie, przetegowane przez obecne, żadne sensacje dyrekcyj, postanowił awanturczym czynem nabrać rozgłosu, aby w ten sposób stać się pożądanym dla dyrekcyj, niezależnie od tego, co pisze. Osobnika tego, nazywającego się Antoni Enrich, zatrzymano w areszcie, celem poddania go badaniu psychiatry.

Włóśnianie zach. Małopolski potępiją stanowisko Witos.

Tarnów, 28. 11. (Pat.) W okolicy Tarnowa Związek Chłopski urządził przy licznych udziałach chłopów zebrania organizacyjne. Zebrani wznosili okrzyki na cześć P. Prezydenta Rzplitej i Marszałka Piłsudskiego, potępiając stanowisko p. Witos. Uchwalono wyrazić podziękowanie senatorowi Bojce za wystąpienie jego o Piast.

Zniżka taryf celnych w Niemczech.

Berlin, 28. 11. (AW.) Przy niemieckiej państwowej komisji gospodarczej została utworzona specjalna podkomisja, celem przeprowadzenia badań nad zamierzonym przez rząd niemiecki obniżeniem stawek celnych. Prace komisji trwać będą do dnia 9. grudnia br., poczem zostaną przedłożone rządowi wnioski do zatwierdzenia.

Wyrok w procesie bandytów polskich w Paryżu.

Paryz, 28. 11. (Pat.) Wczoraj o godzinie 9 rano ogłoszony został wyrok w procesie bandytów z Polski. Zinczu i Pachowicz zostali skazani na śmierć. Gogolewski i Skopowicz na dożywotnie ciężkie roboty. Myrc, Niemcecki i Przybylski na 10 lat ciężkich robót. Zofia Wernik na 8 lat więzienia. Smigielski na 10 lat więzienia. Pozostali na karę więzienia od 4-5 lat. Pięciu przysięgłych zgłosiło protest przeciwko zastosowaniu do podsądnych kary śmierci.

(Ciąg dalszy nastąpi). **A**

Wiadomości bieżące.

poniedziałek

28

listopada

Dziś: Maniwa B. W.

Jutro: Saturnina i Filomena

Wsch. o 7.61

Zach. o 15.32

TEATR POLSKI.

Uroczyste przedstawienie.

Ku uczczeniu rocznicy Powstania Listopadowego odbędzie się w Teatrze Polskim w Katowicach we wtorek, dnia 29. bm., o godzinie 7.30 uroczyste przedstawienie. Odegrane zostaną Stanisława Wyspiańskiego „Warszawianka” z pp. Marią Stronką, Ewą Ludwiżanką, Ireną Orzechą, dyr. W. Nowakowskim, L. Wiśniewskim w rolach głównych, oraz pierwszy akt „Nocy Listopadowej” St. Wyspiańskiego, w której rolę Włoskiego odtworzy dyr. W. Nowakowski, Pallas, p. T. Bohdańska. W pozostałych rolach wystąpią pp. Hajdamowicz, Michałowska, Neltówna, Sawicki, Skulska, Rozwadowska, Cieciński, Maranek, Oskard, Woldan, Żemski. „Warszawiankę” reżyserował dyr. W. Nowakowski, „Noc Listopadową” — Stanisław Słaski. Uroczyste przedstawienie poprzedzi przemówienie sędziego dr. Ziolkiewicza. W przerwie pieśni wykona chór „Echo”. Bilety należy wcześniej zamawiać w kasie teatru. Telefon 24.48.

„Aida”.

W pierwszych dniach grudnia odbędzie się w Teatrze Polskim premiera opery w aktach J. Verdiego „Aida”. — Opera ta ma ustaloną dławę. Zamówiona przez Izabela Paszę, kedwa Eupia na uroczystości otwarcia kanału Sueskiego, opłacana przezeń kosztowała sumę 200,000 franków, wystawiona została pierwszy raz w Kairze dnia 24. grudnia 1871 roku. Pomysł do libretta podał znany „emilote” Mariette-Bey, opracował jako dramaturg Kamill du Locle, przetranslował na libretto operowe Antonio Giazanoni. Oparę się na słowach „Aidy”.

Wartość dzieła obliczmy i uznajmy, o jakie w Verdie osiągnął zupełnie zasłużony. Do znakomitego dobrane libretto, bardzo logiczne w swej budowie, muzyka bardzo nowa i oryginalna, w której Verdi wprowadził nie urosł nie ze swego dotychczasowego stylu, ale któregoś z wielkich zdołał w ujęciu kompozycji niechętnie wzbogacić, czyniąc ją tak interesującą, że „Aida” nie potrzebuje się zupełnie obawiać, że zatarasuje się. Znakomite prowadzenie dialogu, w które dzieło obfituje, silne akcenty dramatyczne, znowidnie swój punkt kulminacyjny w scenie nad Nilem — umiejętne przedstawienie surowej aście kościelnej przeciwstawienie lirycznych, doskonale zachowujących specjalny kolor nie wysnuły wprawdzie z tego epickich, ale z kolorysty utworów o sentymentalnych stanowią fundamenta trwałości dzieła.

W Teatrze Katowickim „Aida” wystawiona będzie ze wspaniałym przepychem dekoracyjnym. Dekoracje projektował znany art. malarz prof. St. Ligon.

Muzyczna strona przygotowuje kierownik opery p. Miln Zuna. Reżyseruje p. Józef Stepowski. Chór i orkiestra powiększone.

Repertuar teatru katowickiego.

Wtorek, dnia 29. bm.: Uroczyste przedstawienie „Warszawianka” i „Noc Listopadowa”.
Środa, dnia 30. bm., „Casanova”.
Czwartek, dnia 1. grudnia: „Warszawianka” i „Noc Listopadowa”.

Teatr Polski na prowincji.

Poniedziałek, dnia 28. bm. „Bolesław Smiały” — Białostok.
Wtorek, dnia 27. bm. odegra zespół Teatru Polskiego z Katowic w sali Hr. Reden w Kłob. Hucie skrzaka dwopienię humorem komedii w 3 aktach J. Jerra i L. Verneulla „Mecenas Bobec i jego maj”.

Repertuar Teatrów Świątecznych:

Kino Apollo: Baron Cygański.
Kino Kamer: Szalone Lola.
Kino Palast: Grzesznica.

Nabożeństwa w Katowicach.

W kościele parafialnym św. Piotra i Pawła.
Wtorek, dnia 29. bm.: o godzinie 6 za T. A. ińszkę Szreiber, o 6.30 za T. Ignacego Gralka, o 7.30 za T. Marię Nalepa, o 7.30 za T. Marię Szczepańską, o 10 uroczyste nabożeństwo za poległych w powstaniu listopadowym 1830-31.

(—) Węgiel dla bezrobotnych. Magistrat m. Katowic podaje do wiadomości, że w roku bieżącym zaopatrzeni będą w węgiel na zimę jedynie bezrobotni. Ponieważ przydzielona ilość węgla Magistrat nie mógłby oddzielić wszystkich bezrobotnych, przeto przydzielony będzie węgiel tylko osobom, które z własnych funduszy nie są w możności zakupić sobie węgla na zimę a więc przedewszystkiem bezrobotnym, pobierającym zasiłek dla bezrobotnych lub tego zasiłku pozbawionym: 1) którzy posiadają w swej rodzinie żyjące w wspólnym gospodarstwie osoby w podeszłym wieku, lub 2) małe dzieci. Podane do ogólnej wiadomości, wzywa Magistrat

Otwarcie wystawy okrojonej „Grafika Polska”

w Katowicach.

(br.) W niedzielę, 27. bm. nastąpiło uroczyste otwarcie wystawy „Grafika Polska”, mieszczącej się w lokalu „Oazy”, przy ul. 3 Maja w Katowicach.

Na otwarcie Wystawy przybyli przedstawiciele władz i organizacji, m. n. z Wojevodztwa p. naczelnik Dr. Przybyłowicz i radca Marciszewski, z dyr. kolei p. prezes Dobrzycki, z Magistratu p. inż. Sikorski, z rady miejskiej red. Przybyła, z Wyższego Urzędu Górniczego inż. Szefer, z palestry śląskiej p. radca Czapia dalej gen Horoszkiewicz, przedstawiciele prasy i in.

Do zebranych przemówił prezes Tow. Muzeum Ziemi Śląskiej p. wiceprez Dr. Farnik, witając gości i przedstawiając cel wystawy: zapoznanie Śląska z polską artystyczną grafiką. Przewodni-

czący Komitetu Wystawy p. prof. Ligoń podziękował p. Wojewodzie Grazińskiemu i magistratowi m. Katowic za umożliwienie urządzenia tej wystawy.

Wystawa ta, na którą składały się prace najwybitniejszych grafików

polских, przedstawia się imponująco i budzi żywe zainteresowanie.

Otwarta w godz. od 11—2 14—7 i po trwa do dnia 11 grudnia r. b. włącznie. Wstęp — 1 zł., dla młodzieży szkolnej i wojskowych — 50 gr.

Uczcijmy godnie rocznicę powstania listopadowego.

Uroczyste nabożeństwo w kościele katedralnym. — Akademia w Teatrze Polskim.

Komitet organizacyjny ku uczczeniu 96-tej rocznicy powstania listopadowego zaprasza organizacje i wszystkich obywateli do wzięcia udziału w uroczystym nabożeństwie za uczestników powstania listopadowego, które odbędzie się w katedrze św. Piotra i Pawła we wtorek, dnia 29 listopada br. o godz. 10-ej rano. Równocześnie zawiadamia komitet o uroczystej akademii, która odbędzie się w tym samym dniu w Teatrze Polskim z następującym programem: 1) przemó-

wienie, 2) produkcja chóru „Echo”, 3) „Warszawianka” dramat w 3 aktach Wyspiańskiego, odegrany przez zespół artystów teatru polskiego. Za Komitet organizacyjny: Związek Legionistów, Zw. Powstańców Śląskich, Związek Strzelecki, Związek Oficerów Rezerwy, Związek Nauczycieli Szkół Powszechnych, Związek Urzędników Państwowych, Samorządowych i Komunalnych, Zespół Zrzeszeń Publicznych Pracowników Wojevodztwa Śląskiego.

Uroczysta Akademia ku uczczeniu rocznicy Powstania Listopadowego w Katowicach.

(br.) Związek Pracowników Poczt, Telegrafów i Telefonów Rzeczypospolitej Polskiej Zarząd Okręgowy w Katowicach urządził w ubiegłą sobotę, 26. bm. w sali „Oaza” uroczystą akademię ku uczczeniu Powstania Listopadowego.

W pięknie udekorowanej sali zebrało się przeszło 600 osób, reprezentujących wszystkie sfery towarzyskie i urzędowe m. Katowic oraz liczni delegaci poszczególnych związków z powiatów Wojew. Śląskiego.

Akademii zabrał prezes okręgowy Związku p. Pyska, witając przedewszystkiem p. Dr. Tadeusza Salonięgo, naczelnika Wydz. Prezydałnego Śl. Urzędu Wojew., który przybył na akademię w imieniu P. Wojewody dr. Grazińskiego.

W przemówieniu swem mówca podniósł zasługi Pana Wojewody dr. Grazińskiego, który podwójnie zasłużył się Ziemi Śląskiej, raz jako jeden z jej obrońców w czasie powstań, a następnie jako twórca administrator, doradzając do pełnego rozkwitu całe Wojew. Śląskie. W dalszych słowach zaznaczył mówca dobitnie, że cała armia pocztowców łączy się idea z P. Wojewodą dr. Grazińskim i prosi Jego o dalsze poparcie.

Następnie prezes p. Pyska powitał przedstawicieli Kurii Biskupiej w Katowicach, przedstawicieli armii w osobie mjr. Szafranowskiego i prezesa miejsc. Dyrekcji Poczt i Telegrafów p. Kuntzeja podnosząc jego zasługi około organizacji poczty dla dobra Państwa i ludności śląskiej, przedstawicieli Magistratu m. Katowic dr. Przybyłkę, głów Komendy Pol. Wojew., podnósł. Niewiadomskiego i innych.

Po przywitaniu gości orkiestra policyjna odegrała hymn narodowy poczem wzniesiono liczne okrzyki na cześć P. Wojewody dr. Grazińskiego.

Następnie zabrał głos naczelnik Śl. Urzędu Wojew. dr. Saloni, dziękując w imieniu Pana Wojewody dr. Grazińskiego

za zaproszenie i zaznaczając, że Pan Wojewoda, który nie mógł osobiście przybyć na Akademię, łączy się w myśli z dzisiejszą uroczystością i zawsze Związek będzie popierał w jego dążnościach. Mówce nagrodzono burzą oklasków.

Prelekcje o Powstaniu Listopadowym wygłosił p. Władimir-Dimel. Mówca streścił w ogólnych zarysach przebieg Powstania Listopadowego, podkreślając zgubne rezultaty niezgody w społeczeństwie i nánoszące się w owych czasach prywat. Następnie prelektor zobrazował wypadki historyczne od Powstania Listopadowego do chwili uzyskania Niepodległości Państwa Polskiego, podnosząc olbrzymie zasługi Twórcy Państwa naszego i Pierwszego Marszałka Polski — Józefa Piłsudskiego.

Prelekcje zakończono okrzykiem na cześć Pana Prezydenta Polskiej i Marszałka Piłsudskiego.

Na dalszy program Akademii złożyły się deklamacje artystki Teatru Polskiego w Katowicach p. Wandę Michałowskiej „Wziew solowy p. Julii Godlewskiej i prof. Słazaka, występ prof. Zachary (fortepian) i doborowej orkiestry policyjnej, która odegrała koncertowo fragment z opery „Halki” oraz szereg innych utworów. Wszyscy wykonawcy wyrażali się pięknie ze swych ról ku ogólnemu zadowoleniu zebranych. Zapowiedziany występ chóru mieszanego „Ogniw” w sile 80 osób, niestety nie odbył się z powodu choroby dyr. Stoińskiego.

Jednocześnie jednak należał nadmienić, że cały zespół „Ogniw” solidarnie wzięł udział w uroczystości, w charakterze gości.

Całość Akademii wypadła imponująca pod każdym względem, za co też należy się serdeczne uznanie wykonawcom i całemu Komitetowi, który nie szczędził starań ani trudów, aby uświetnić powyższą uroczystość. Komitet tworzyli pp.: prezes Pyska, sekr. Termin, nrzew. Władimir-Dimel, Szczepówna, Zalcman, Czempas, Polczyk, Luboński i Potocki.

Pielęgnowanie skóry w zimie.

Skóra w zimne dni skóra na twarzy i rękach chropowate i ból sprawia nawet, należy naciągnąć drążki miejsc kremem Nivea, który łczy i got skóra, usuwa pęknięcia i t. p. Niema nic lepszego nad

Krem Nivea.

Magistrat zwraca zarazem uwagę, że na przyszłość węgla reflektować mogą wymienione osoby jedynie wtenczas, o ile złożą się w oznaczonym terminie do rejestracji. Terminowo zatem jawienie się do rejestracji uprawnionych do zaopatrzenia w węgiel leży więc w interesie samych uprawnionych, co Magistrat z całą stanowczością podkreśla. Nadto zwraca Magistrat uwagę, że oddzielenie dalszych kategorii bezrobotnych nastąpić mogło z ewil. pozostałych ilości węgla. Ilość węgla przypadająca na jednego bezrobotnego wynosić będzie maksymalnie 10 ctr.

(—) Falszywe 20-złotowe banknoty. W ostatnich dniach zatrzymano falsyfikaty banknotów 20-złotowego II. emisji z datą 1. marca 1926 roku. Falsyfikaty ten wykonany jest na papierze zwykłym, lekko rysowanym. Znak wodny, wykonany sposobem mechaniczno-graficznym, przedstawia bardzo słabe plamy ciemniejsze, mające naśladować właściwy wzór znaki. Obraz tak przedni jak i odwrotny strony wykonany jest ręcznie, na podkładzie, według wszelkiego prawdopodobieństwa, fotomechanicznie, czem się tłumaczy jego nieczysty i zamazany wygląd. Ręczna robota najbardziej widoczna jest w tekście, na ramkach obydwa stron w kłozie niebieskim. Kolory farb ciemniejsze, brudne, matowe. Rysunki po obu stronach banknotu wykonane liniami grubszymi, rzadziej ułożonymi, wskutek czego cieniowanie figur oraz stylizowanych roślin i ptaków nie występuje tak czysto i delikatnie, jak na bilecie brym popiołem, aby nie powstała złota złota, zalane, druk w tekście o konturach rozmyłych — litery napisów: „WARSZAWA D. 1. MARCA 1926 r.” „PREZES BANKU”, „NACZELNY DYREKTOR”, „SKARBNIK” i klauzuli karnej mniejsze, ciemniejsze i nierówne. Podpis podobny oznaczenie serii i cyfry numeru wykonane ręcznie, nieudolne. Całość falsyfikatu pod względem graficznym jest nieudolnie odwzorowa. Falsyfikaty jest łatwy do rozpoznania.

(—) Zakup koni remontowych dla wojska. Ministerstwo Spraw Wojskowych powiadomiło zainteresowane instytucje rolnicze, że zakup koni remontowych bezpośrednio od hodowców nie pokrył w b. r. wyznaczonych kontyngentów koni. Ministerstwo Spraw Wojskowych powiadomiło równocześnie o podwyższeniu przeciętnej ceny kupna koni remontowych z 965 złotych na 1050 zł, oraz zwrócić uwagę, że o ileby hodowcy koni nie dostarczyli potrzebnej ilości materiału — Ministerstwo zarządził zakup koni z wolnej ręki od wszystkich obywateli bez ograniczenia, w tej liczbie i od handlarzy. Dotychczasowy zakup od hodowców pokrył niepełnia 50 procent zapotrzebowania wojska.

(—) Zarządzenie, dotyczące utrzymania w czystości chodników. Dyrekcja Policji w Katowicach podaje do publicznej wiadomości, że według rozporządzenia policyjnego dot. ruchu ulicznego w mieście Katowicach z dnia 7. marca 1899: a) właściciele względnie zarządcy nieruchomości, obowiązani są do czyszczenia chodników i ścieżek, przylegających do ich posesji i to codziennie do godz. 8 rano. Również obowiązani są do utrzymania czystości na chodnikach i w ciągu dnia. Do tego należy także usuwanie śniegu i lodu i posypywanie chodników piaskiem lub drobnym popiołem, aby nie powstała gołoledź. Złuszczanie należy w razie śniegu lub gdy nastąpi odwilż w ciągu dnia oczyścić chodniki, ażeby nie dopuścić do utworzenia się warstwy lodowej; b) zakazuje się urządzania ślizgawek na chodnikach, przejściach, ulicach i placach, jak również ledzenie saneczek po chodnikach i spacerowanie się po jeźdźniach. Rodzice, opiekunowie i osoby, którym powierzono pieczę nad

wszystkich bezrobotnych, uprawnionych do zaopatrzenia w węgiel w myśl powyższych wskazań do osobistego zgłoszenia się w Magistracie, dzielnic 181, pokój 9 w dniach oznaczonych

w poniższym planie: środa, 30. 11. 1927 roku litera A—J, czwartek, 1. 12. — litera K—L, piątek, dnia 2. 12. — litera M—O, sobota, 3. 12. — litera P—Sz, poniedziałek, 5. 12. — litera T—Z.

dzieci, będą pociągnięci do surowej odpowiedzialności (kary), o ile dzieci od takich wykroczeń powstrzymać nie będą. Winni niezastosowania się do powyższych zarządzeń, karani będą grzywną lub aresztem na podstawie par. 6 w wstępie cytowanego rozporządzenia policyjnego.

(—) Związek Oficerów Rezerwy, koło Katowice, przypomina ponownie p. p. oficerom rezerwy, niealeczym jeszcze do zwieku o spieszne ogłoszenie się w jego szeregi. Formalności, związane ze wstąpieniem, załatwia sekretariat Związku, Katowice, ul. Wolowódzka 3, tel. 2005, czynny codziennie od 9—13 i od 15—18.

(—) Z Tow. Tatrzańskie. Na artykuł, który się ukazał w miejscowej prasie, wzywający Polskie Towarzystwo Tatrzańskie do utworzenia sekcji lyżarskiej i hokejowej, Oddział Górnośląski P. T. T. wyraża, że celem P. T. T. jest wyłącznie popieranie turystyki i sportu górskiego (np. narciarstwa), zaś nie należy do jego zadań popieranie innych zajęć sportu, jak lyżarstwa i hokeju na lodzie, o których artykuł wspomina. Zarząd Oddz. Górnośl. P. T. T.

(—) Wieczory recytatorskie Kazimierza Rybickiego. Wieczory recytatorskie K. Rybickiego dla dorosłej publiczności i starszej młodzieży od IV—VIII, kl. gimnazjalnej odbędzie się w Katowicach 13. stycznia, a wieczór bajek dla dzieci w dniu 16. stycznia 1928 roku. Bliższe szczegóły podamy w swoim czasie.

(—) „Polska emigracja robotnicza we Francji i jej życie społeczne. Pod powyższym tytułem, stanem T. C. L., p. Bolesław Przeglądniński, ze Zw. Kooperatystów, stały mieszkańcy Paryża i znawca stosunków emigracyjnych, wygłosi odczyt w poniedziałek, 28. bm. o godzinie 6 wiecz. w auli gimnazjum państwowego przy ul. Mickiewicza. Przepuszczając należy, że nadier ciekawą i aktualną temat ściąganie liczna publiczność, interesująca się życiem Polaków za granicą.

(—) Echo notatki. W związku z umieszczeniem wczorajszego numeru „Polski Zachodni” notatką p. t. „Walny Zjazd Zw. Gmin Wolew. Śr.” dowiadujemy się, że obradom przewodniczył burmistrz Flach, a nie dr. Dalhor, jak mylnie podaliśmy we wspomnianym notatce.

Najelegantsze fasony kapeluszy

Salon Méd „Nanon”

Katowice, ul. Dyrekcyjna 10.

2 Katowickiego.

(K) Akcja budowlana w Szopienicach. Zarząd gminy w Szopienicach nabył w tych dniach na własność gminy realność przy ul. Paskowej 2, składająca się z dwupiętrowego domu i przelotu 10.900 m kw. gruntu, nadającego się pod budowę domów mieszkalnych. Z pełnem uznaniem należy powitać zabieg gminy, która stara się uścislić o ulżenie nędzy mieszkańców i złagodzenia bezrobocia. Projektuje bowiem odstąpić place budowlane po stosunkowo bardzo niskich cenach pod budowę domów mieszkalnych. Zabieg ten zasługuje na tem większą uwagę, że w biegu gmina przystąpiła do budowy obszernego domu administracyjnego. Prace murarskie obecnie są na ukończeniu i już w najbliższych dniach nowy budynek stanie pod dachem. Nabytce realności, jak i budowę domu administracyjnego uszczelnieniu o oszczędności budżetowej, bez zaciągania jakiegokolwiek pożyczki, tak, że gmina nie ma obecnie ani jednego grosza długu. Z chwilą oddania do użytku nowowbudowanego domu administracyjnego, będzie gmina posiadała odpowiednie biuro z ładną dużą salą oraz 11 nowych mieszkań. W końcu należy zaznaczyć, że stan finansowy gminy Szopienice w ostatnich latach znacznie się polepszył. Bezstronny.

(K) Z życia uchodźców w W. Dąbrówce. W tych dniach odbyło się w Wielkiej Dąbrówce zebranie uchodźców, na którym — po omówieniu szeregu spraw organizacyjnych — uchwalono przesłać P. Wolewiczowi dr. Grażyńskiego adresy holdownicz, oraz uchwalono rezolucję, o powołaniu się na zarząd Marszałka Piłsudskiego.

(K) Z życia Komitetu Wych. Fiz. i Przysp. Wolew. w Małej Dąbrówce. W czwartek, dnia 24. bm. odbyło się w Domu Związkowym przy ul. Bytomskiej w Małej Dąbrówce zebranie miejscowych towarzyszy, uprawiających wychowanie fizyczne i przysposobienie wojskowe. Zebrani wysłuchali treściwy referat p. Pittnera z Katowic o znaczeniu wychowania fizycznego i przysposobieniu wojska dla państwa i armii.

(K) Nieszczęśliwy wypadek na kopalni. Dnia 17. grudnia 1926 roku na kopalni „Richthofen” w Janowie zaszła nieszczęśliwy wypadek, który spowodował śmierć. Mianowicie śle prowadzona winda przyniosła na śmierć górnik Antoniego Siuta. Po rozpatrzeniu sprawy przez Wyższy Sąd Górniczy, pociągnięto do odpowiedzialności

O potrzebie fachowego narybku w budownictwie.

Otrzymujemy następujące pismo: Polska należy do tych państw, które najwięcej ucierpiały przez wojnę i należy do tych, gdzie dotychczas najmniej budowano. Poza tem posiada zaledwie 6% budynków murowanych. W dodatku z natury rzeczy co rok zużywa się 6—7% budynków, które winny być zastąpione nowymi. Rok rocznie przybywa około pół miliona ludności, która domaga się nowych dachów nad głowę.

Każde normalne państwo żyjące w warunkach gospodarczych zdrowych, w pierwszym rzędzie dba o zdrowie i dobrą komunikację, wewnątrz i zewnątrz kultury, sił się chronić zdrowie przez zdrowie mieszkaniowe, dba o wzorowe umieszczenie swych władz i instytucji rządowych i samorządowych. Dba o pracę dla warstwy pracującej, jako klucza do likwidacji bezrobocia. Niestety, państwo i finansowo i gospodarczo i ludowo, wiele z tych rzeczy nie wykonano.

Obecnie warunki są znacznie naprawiane i poprawiają. Rząd i samorządy niosą serjo o wszelkich budownictwa na szerszą skalę. Społeczeństwo nie będzie chciało pozostać wstecz za niemi, ponieważ warunki gospodarcze i finansowe na to coraz więcej zezwalają i zezwalać będą.

Warto przeto pomyśleć o jednej z naliegalnych spraw związanych z budownictwem. Otóż z powodu długiego zastoi budowlanego nie możemy dać pracy i placu swym istniejącym fachowcom budowlanym.

Głód to zły doradca, a dlatego, że wzbraniało wyjeżdżać murarzom itp. siłom za pracę zagranicę, przeto ci starali się o pracę robotniczą i jako zwyczajni robotnicy wstępowali do Francji, Belgii, Alzacji i t. d. W drugiej połowie roku obecnego, gdy się nieco budownictwo ruszyło, zaistniał wielki brak murarzy w Poznaniu, na Pomorzu, w Warszawie, Łodzi, Krakowie, Lwowie, na Śląsku itd. W roku następnym, gdy budownictwo ruszy się choćby tylko o 10% więcej tak

w drugiej połowie roku obecnego będzie nam brak kilka tysięcy murarzy. Braki te, o ile nie będziemy umieli sobie zaradzić, będą przez kilka lat uzupełniać obcokrajowcy: Niemcy i Czesi. A czy to będzie dobrem dla Polski, oceni to każdy z nas. Będziemy sprawdzać siły fachowe z zagranczy z uszczerbkiem własnych interesów.

Trzeba zdać sobie i z tego rachunek: sumienia, że bez uruchomienia budownictwa nie ma likwidacji bezrobocia, że nasze rolnictwo i przemysł nie są w stanie bezrobocia zlikwidować, że dla starszych robotników ponad 40 lat, z powodu napływu dorastającej młodzieży, kopalnie i hutę są zamknięte.

Co więc wypada czynić?

Aby się uwolnić od obecnej pomocy i ograniczyć wychodźstwo robotników za granicę, przejść do wielkiej ilości przyjmowania uczniów do nauki na czas 5 do 6 lat. Uczniowie należytych młode siły do 19 lat, ale i starszych robotników do 30 lat. Oczywiście, że uczniom tym dla wyrobienia w nich zamiłowania i chęci do zawodu murarskiego i ciesielskiego trzeba dać odpowiednią placę. Mianowicie starsi robotnicy muszą przynajmniej być lepiej opłacani, jak zwykli robotnicy. Byszybko działać należało się nawet skrócić czas nauki z 3 na 2 lata.

Ubolewać trzeba tylko, że nasi przedsiębiorcy budowlani za mało się o to martwią. Znam wiele wypadków, gdzie odmówiono przyjęcia uczniów do nauki i przez to z górą się nie zniechęca do rzemiosła. Możeby też zechcieli i Izba Rzemieślnicza ta sprawa się więcej zainteresować i powyższe uwagi zastąpić prawnymi warunkami, zmniejszającymi budowlanych braci uczniów do nauki.

Wchodząc zaś w rachubę związki zawodowe winny zająć się palącą sprawą ze strony zawodowo-gospodarczej, uregulować ją umową zbiorową i zachęcać do nauki.

Akademja Listopadowa w Siemianowicach.

Siemianowice, 27 listopada. Dnia 26. bm. odbyła się w Siemianowicach uroczysta akademja, urządzona staraniem nauczycieli szkół średniej i powszechnych. Sala, w której odbyła się uroczystość wypełniła się na brzozi prawdziwie polską publicznością. Według programu wygłosił p. prof. Broniek o „Nowej Listopadowej” wykład, przedstawiający wysiłki bohaterów, ożywionych szczerem zapałem, prowadzącym ich na wrota z myśla o odbudowie ojczyzny. Publiczność podziękowała prelektorowi hucznymi oklaskami. Następnie wystąpił chór „Kasyno”, który pod umiejętnym kierownictwem n. kierownika szkoły Piśkiewicza, odśpiewał szereg pięknych patriotycznych pieśni. Chór orłowski nie się podobał, tak że chór musiał na programowo śpiewać. Pani nauczycielka

ka Giełczyńska zadeklamowała okolicznościowy utwór n. t. „Krzyżak z Olszynki”. Następnie odegrano wywiłek z III-ciej części „Dziadów”, mianowicie scenę w celi Konrada. Obraz ten wywołał silne wrażenie na widzach, przenosząc ich w te czasy, kiedy to Nowosiółcy na Litwie wzięli i prześladowali filomatów z Miłowiczem na czele. Amatorzy odegrali z prawdziwym przejęciem ów trudny wywiłek. Przerwy wśród wymienionych punktów programu wypełniła orkiestra nauczycielska pod mistrzowską batutą n. kierownika Króla. Wszystkim którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do uświetnienia akademji składa się serdeczne pozdrowienie. Liczny udział publiczności docenił i docenił prace inicjatorów, będzie dla nich bodźcem do dalszej działalności na tem polu.

Poświęcenie Czytelnicy T. C. L. w Tychach.

Tychy: zyskały rzadką jeszcze u nas placówkę oświatową. Biblioteka T. C. L. umieszczona była w szkole, skąd pożyczek wydawał książkę kierownik szkoły p. Hrabina.

Nowemu Zarządowi pod przewodnictwem p. Wiczorka, naczelnik gminy, udało się uzyskać 2 lokale w których umieszczona została biblioteka, a razem czytelnia, otwarta dla członków i publiczności.

W niedzielę 20. bm. w południe odbyło się uroczyste poświęcenie i otwarcie Czytelnicy. Zebranych gości i miejscowa publiczność powitał pierwszy naczelnik gminy i prezes Czytelnicy p. Wiczorek, poczem imieniem Zarządu centralnego

przewodził delegat tegoż p. Podolecki a ks. prałat Kanica dokonał poświęcenia i życząc, aby Czytelnia rozwijała się na przykładzie społeczeństwa węgla wskazał ks. Respondka, którego imię Czytelnia nosi będzie.

Po przemówieniu kierownika starostwa dr. Riessa, podnoszącego zadanie Czytelnicy i p. Hrabina, bibliotekarza, zachęcającego do jak najszerzego korzystania z dobrodziejstwa Czytelnicy, uroczystość zakończono.

Niechby za przykładem gminy Tychy tak najprędzej powstawały takie czytelnice i w innych „miejscach” szerząc oświatę narodową i podnosząc poziom moralny ludności.

działalności sadowej sygnał stał nadzysła Wojciecha Opolkę i ciskacza Edwarda Wyględa, który w krytycznej chwili sprawował obowiązki sygnalisty na dnie, za spowodowanie śmierci z niedbalstwa. Niedbalstwo polegało na nieodpowiednim podawaniu sygnałów maszyniście. Trzecia izba karna S. O. w Katowicach dnia 25. listopada br., po rozpatrzeniu sprawy, uwołała oskar-

żonych, motywując tem, że zaszedł jedynie nieszczęśliwy zbieg okoliczności. (W. K.)

(K) Daczone robotnicy z kopalni Wujek. Dnia 1. i 2. grudnia br. odbyła się wybory do Rady załogowej na kopalni Wujek. Lista Zjednoczenia Zawod. Polskiego otrzymała nr. 5 i czelowny kandydatem jest Dyloch Antoni, cięśla górniczy.

Radjo.

Program radiowy

NA WTOREK, DNIA 29. LISTOPADA.

Warszawa, fala 1111. Godz. 12.00 — sygnał czasu i komunikaty, 15.00 — kom. gospodarcze, 16.00 — odczyt p. t. „Cele i zadania organizowania emigracji polskiej na Zachodzie”, 16.40 — odczyt p. t. „W rocznicę listopadową”, 17.20 — odczyt p. t. „Jak zbudowany jest wszechświat”, 17.45 — koncert, w programie: utwory Edwarda Griega, 19.00 — kom. rolniczy, 19.35 — odczyt p. t. „Przyczyny upadku powstania listopadowego”, 20.30 — fragmenty z „Nocy Listopadowej” Wyspiańskiego, 22.00 — sygnał czasu i komunikaty, 22.30 — transmisja muzyki tanecznej.

Kraków, fala 422. Godz. 12.00 — hejnał oraz koncert gramofonowy, 17.20 — odczyt p. t. „Jutro nad jeziorami Mazurskimi”, 19.35 — odczyt p. t. „Problem niemieckość”, 20.30 — transmisja z Warszawy, 22.30 — muzyka salonowa.

Poznań, fala 344.8. Godz. 12.45 — koncert, 14.00 — notowanie giełdy pieniężnej, 17.45 — transmisja z Warszawy, 19.10 — kom. gospodarcze, 19.30 — odczyt p. t. „Władysław Zamojski podczas wybuchu powstania listopadowego”, 20.30 — transmisja z Warszawy.

Koncerty zagraniczne.

Wrocław, fala 322.6. Godz. 16.30, 20.15. Kraków, fala 229.7. Godz. 11.30, 16.30, 20.05, 23.05. Praga, fala 348.9. Godz. 11.00, 16.30, 19.10, 21.45. Londyn, fala 361.4. Godz. 11.00, 12.00, 16.00, 18.00, 19.15, 19.45, 21.15. Langenberg, fala 463.1. Godz. 13.05, 18.00, 20.10.

Opery.

Barcelona, fala 344.8. Godz. 22.05 — „Noc majowa”, opera Rmskiej-Korsakow. Sztokholm, fala 454.8. Godz. 19.30 — „Wesle Figara”, opera Mozarta.

2 Świętochłowickiego.

(S) Przedstawienie teatralne w Wielkich Haidukach. W niedzielę, dnia 4. grudnia br. o godzinie 7.30 wieczór urządziła kółko teatralne „Ślązak” z Król. Huty w sali Domu Związkowego w Wielkich Haidukach przedstawienie teatralne, na które złożył się dramat religijny „Szt. Barbara”. Czysty zysk z przedstawienia przeznaczony zostanie na powdździan.

(S) Odczyty w Kasyne Polskiem w Świętochłowicach. W ubiegłą środę, dnia 23. bm. wygłosił w sali Kasyne Polskiego w Świętochłowicach odczyt o powstaniu listopadowym, prezes Kasyne, wicestarosta p. dr. Kosika. Prelektor skreślił nietylko sam przebieg powstania w 30 stronach dodatku i ujemnych (scopcyty) chaos u góry, ale rozprawy powstanie na ówczesnych prądów wolnościowych Europy (Grecja, Belgia), wywołanych wojnami Napoleonickimi. Następny odczyt odbędzie się w przyszłą środę, dnia 30. bm. i będzie poświęcony Wyspiańskiemu i Siemkowiczowi. Prelektor wygłosi, wiceprezes Kasyne, kierownik szkolny p. Grabiec.

2 Pszczyńskiego.

(P) Popularne odczyty z przeobrażeniami w Katowicach. Z inicjatywy prezesa tut. koła Z. O. Z. dyr. państw. gmin. p. P. Kondzieli w Mikolowie, zostaną wygłoszone z dziedzin astronomii popularnej nast. odczyty z przeobrażeniami: 1) o słońcu (wygl. dyr. Kondziela), 2) o księżycu (wygl. dyr. Kondziela), 3) o zaćmieniach słońca i księżyca (wygl. dyr. Kondziela), 4) o planetach i kometach (wygl. prof. Pietrzyk). Pierwszy odczyt przez p. dyr. Kondzielę p. t. „Słońce” odbędzie się w czwartek, dnia 1. grudnia br. o godzinie 7 wiecz. w państ. gimnazjum na ul. Petzke. Upraszają się o jaknajliczniejszy udział.

(P) Kursa oświatowe w Kociosławicach. Ze staraniem miejsc. kierownika szkoły p. A. J. J. wofeńska z wyjątkiem dorocznym zostaną otwarte na czas zimowy bezpłatne kursa oświatowe dla starszych i młodzieży pozaszkolnej i z zakresu nauki języka ojczystego, oraz historii i geografii Polski. Wykłady na kursach obejmą p. Jaroszycki i p. Orłowski. Kierownictwo szkół wzywa chętnych do zapisywania się na te kursa, po ukończeniu których wydawać się będą odpowiadające świadectwa.

(P) Urlop dyrektora gimnazjum w Pszczyńsku. Dyrektor gimnazjum w Pszczyńsku p. K. rozpoczął dłuższy urlop zdrowotny. Podczas jego nieobecności zastępować go będzie w czynnościach służbowych ks. dr. Ranošek.

2 Rybnickiego.

(R) Zgłaszanie się rezerwistów na zobowiązanie kontrolne. Komisja kontrolna na pow. pszczyński i rybnicki podaje do wiadomości, że na zobowiązanie kontrolne rezerwistów należy zgłaszać się punktualnie o godzinie 8 rano.

Życie sportowe i wychowanie fizyczne.

Z działalności Ośrodka Wychowania Fizycznego.

Ośrodek Wychowania Fizycznego z początkiem listopada przelał swą działalność do sal gimnastycznych, uruchomił kursy propagandowe z zakresu gimnastyki metodycznej oraz lekcyj atletyki dla dzieci i młodzieży zawodowych, uwzględniając podziały na grupy „A” i „B”.

Cwiczenia w powyższych grupach odbywały się dwa razy w tygodniu po dwie godziny i cieszą się niebywałą frekwencją.

Równocześnie z kursami propagandowymi odbywały się ćwiczenia zakresu boks, pływania i szermierki, do których to kompletów refleksyjny mogą się zgłaszać u instruktora, prowadzącego ćwiczenia w podziale godzin.

Z dniem 14 bm. został uruchomiony instruktor kurs wychowania fizycznego, dla Organizacji P. W. w liczbie 60 uczestników.

O całodziennym programie zajęć: W programach dla gimnastyki metodycznej, gry sportowej, lekkoatletyki, walka na bagnety, boks i pokazy dziu-dziutu. Kurs zakończony zostanie 22 grudnia specjalną akademią sportową, o czym na czas podamy do wiadomości.

W najbliższych dniach wskutek odniesienia się do Ośrodka W. P. Związku Narciarskiego projektuje się uruchomienie kursu narciarskiego na terenie miasta Katowic, o czym Zw. Narciarski poda szczegółowo do wiadomości publicznej.

Kurs prowadzić będzie kierownik Ośrodka W. P. kpt. Uhaż.

W okresie podwójnym Ośrodek W. P. odczuwał wielki brak siedzów w wszystkich gminach sportu, zamierza w porozumieniu się z Radą Sportu zorganizować 14-dniowy kurs uezności.

O uruchomieniu powyższego kursu jakoteż i programie — podamy zainteresowanym obszernie.

Ośrodek mając do dyspozycji salę powstawała dla utrzymania sprawności i kondycji zawodników, chcąc wyszukać nowe talenty, zamierza urządzić zawody lekkoatletyczne.

Jak nas informuje kierownik Ośrodka W. P. kpt. Uhaż, na kursa propagandowe w dużej części uczęszczają Organizacje, należące do Związku Przystosowania Wojskowego, Organizacji, należące do G. O. Z. L. A., jak również zastawarzyszeni, zwłaszcza panie.

Ubolewania godnym jest, iż wielkie rzęsy piłkarskie nie objawiają chęci uczestniczenia w kursach, zwłaszcza lekkoatletycznych, przecież lekkoatletyka powinna być i jest podstawą treningu każdego piłkarza.

Właśnie piłkarze powinni korzystać z kursów powyższych w największej mierze.

Historia Narciarstwa Polskiego.

Odczyt dra Macudzińskiego.

Dnia 25 bm. odbył się w Katowicach, w sali gimnazjum męskiego przy ul. Mickiewicza odczyt dra B. Macudzińskiego z Krakowa o historii narciarstwa polskiego i jego naczelnych zadaniach. Odczyt ten ilustrowany był przeobrażeniami świetlnymi. Prelegent omówił 3 stadia rozwoju polskiego narciarstwa: 1) okres od końcówki lat 19 wieku po okres wojny światowej, 2) okres wojny światowej aż do wojny z bolszewikami i 3) od roku 1920 aż do czasów dzisiejszych. Mówca podkreślił, że o ile w pierwszym okresie rozwoju centrum ruchu narciarskiego było w Łw. w Kraków, o tyle obecnie najwybitniejszym środowiskiem narciarskim jest Zakopane. Ostatnio wskutek powiększenia się ilości miłośników tego sportu powstały nowe środowiska narciarskie, tj. w Krivny, Rabce, Worochcie i w niektórych punktach Beskidu Zachodniego. Jakkolwiek Województwo Śląskie nie posiada działu tak silnie rozwiniętego ruchu narciarskiego, to przecież zarówno warunki naturalne jak i element miejscowego społeczeństwa są o tyleż odpowiedniej sprzyjające rozwojowi tej dziedziny sportu. Opinia śląskich narciarzy skłania się do uznania partii górskich Strzeczne oraz Klimczok za najbardziej odpowiednie do koncentrowania śląskiego ruchu narciarskiego. Prawdopodobnie miejscowość Szczepk z racji swego położenia i wspaniałych warunków śniegowych stanie się w najbliższej przyszłości stolicą śląskiego narciarstwa. Prelegent wskazał na wielkie sukcesy, odniesione przez polskich zawodników na terenie międzynarodowym. Obecnie zadaniem zawodników polskich jest przygotowanie się do zimowej Olimpiady, która odbędzie się w Szwajcarii.

Wyniki niedzielnych zawodów w piłkę nożną.

Zawody o mistrzostwo klasy „A”.

Dab. K. S. Dab — K. S. 06 Katowice. 0:5 (0:2).

38 minutowa dogrywka przerwanych zawodów mistrzostwa przyniosła zdecydowaną zwycięstwo K. S. 06 Katowice, dla którego dalsze trzy bramki zdobyli Charbola, Lamuzik i Fibic.

Drużyna KS. 06 Katowice była wyjątkowo dobrze dysponowana i górowała w dogrywce nad gospodarzami pod każdym względem.

Mysłowice.

K. S. 06 Mysłowice — Iskra Siemianowice. 4:5 (3:2).

Szczęśliwe zwycięstwo odniosła Iskra nad poważnie osłabionym K. S. 06 Mysłowice, wygrywając w 35 minutowej dogrywce 5:4. Gra naogół była wyrównana, K. S. 06 Mysłowice nie wykazywał narę.

Królewska Huta.

Zjednoczeni P. S. Król. Huta — Naprzód Lipiny. 2:1 (2:0).

Słaba gra, była chwilami wprost nudna. — Szczęśliwie zwycięstwo odnieśli gospodarze, bramki zdobyli dla gospodarzy obie Kammler, dla gości zaś Walla. Sędziował p. Rzychoń bardzo dobrze.

Zawody o mistrzostwo klasy „B”.

Bytków.

K. S. Bytków — K. S. Hafler Wetuowice. 0:0.

Silna mgła i śluzie boisko uniemożliwiły przeprowadzenie racjonalnej gry, która była naogół wyrównana. K. S. Bytków krótko przed końcem zawodów nie wykorzystał karnego. Sędziował bardzo dobrze p. Gediga.

Szarle.

Odra Szarlej — Brynica Kamień. 5:2 (3:2).

Zwycięstwem powyższemu zdobyła Odra mistrzostwo okręgu IV. klasy B i ma obecnie najlepsze widoki na uzyskanie tytułu mistrza klasy B Oórnego Śląska.

Bramki dla Odry zdobyli: Rogoń, 2. Słota, Przykuta i Szczepniak po jednej. Sędziował nie fte p. Pietruszka.

Zawody przyjacielskie.

Tarnowskie Góry.

Slavia Ruda — I. K. S. Tarnowskie Góry. 2:1 (0:1).

Boisko pokryte lodem, przedstawiało więcej ślizgawki, niżeli teren do gry. Wynik powyższy nie można zatem uważać za właściwy miernik sił powyższych drużyn. Mimo, iż Slavia odniosła słabe zwycięstwo, to przecież wywazała zgola inny obraz, miarowicie, do paazy miała twardość i lekka przewagę, która też uwidocznili jedyną zdobytą bramką dla ich barw przez Niedbale. Po przerwie inicjatywę gry przejął Slavia, zdobywając w okresie swej przewagi dwie bramki. Pod koniec zawodów doszli znow do głosu gospodarze, jednak atak ich zaprzęgał cały szereg pewnych sytuacji podbramkowych.

Sędziował bardzo dobrze p. Kłosek z Lipin.

I. K. S. i młodzi.

Slavia Ruda i mł. 2:0 Katowice.

Diana — Kolejowy KS. Katowice 0:1 (0:1).

Zapowiedziana dogrywka zawodów o mistrzostwo nie doszła do skutku, bo-

Z działalności Poradni Sportowo-Lek.

Poradnia sportowo-lekarska uprasza w celu rozstrzeżenia opieki nad zawodnikami zgłaszania imprez i popisów sportowych pod jej adresem Katowice, ul. Dyrekcyjna 3 (Dr. Krawcowski, oraz zarezerwowania dla lekarza dyżurnego miejsca, jak też doprowadzenia do porządku skrzynki opatrunkowych. W każdym razie należy się postarać na każde zawody sportowe o dyżurnego sanitariusza Ochotniczej Straży Sa-

wiem siedzą p. Kordula uznał boisko za niemożliwe do gry o mistrzostwo. Kierownictwo powyższych klubów zgłosiło się jednak na rozegranie zawodów przyjeżdżając, dwa razy po 30 minut. I. K. S. siedzia po przerwie. krótko przed końcem przerwał, ponieważ Gelsler wykluczył z gry za krytykowanie orzeczeń sędziów, nie opuścił boiska.

Zwycięską bramkę dla Kolejowego KS. zdobył Gelsler, sędziował P. Weiss, członek Diany stronnice, co się sanio przez sie ozumie.

I. P. C. — 07 Siemianowice 6:0 (2:0).

Łatwo doszedł IFC. do wspaniałego bądź co bądź zwycięstwa nad wcale obym prowincjonalnym A klasowym klubem, mimo to wynik ten nie można uważać za wskaźnik stosunku sił powyższych klubów, ponieważ pokryte lodem boisko oraz silna mgła uniemożliwiła przeprowadzenie racjonalnej gry.

IFC. wprawdzie przewyższał gości techniką i taktyką, jednak gra nie wywazała jej wyrażnej przewagi, atak zaś gości prześladował pech. a Snałec w bramce gospodarzy, bronili swej siatki wspaniale, nie dopuszczając gości do uzyskania honorowego punktu.

Bramki dla IFC. zdobyli: Machinek, Korzek II i Gierlitz po dwie. Sędziował nadzorując dobrze p. Pacok z Welnowca.

Brzeziny Śląskie.

KS. Brzeziny Śląskie — KS. Czarni Chrapaczów 7:1 (2:1).

Zawody przeprowadzone w żywej tempie, przy znacznej przewadze gospodarzy, dla których bramki zdobyli po dwie Burkowski i Pęc, po jednej zaś bracia Baron i Huenel.

KS. Brzeziny I. mł. — KS. Czarni I. mł. 4:0.

O mistrzostwo B Ligi.

W Bogucicach.

K. S. Bogucice — Słowian Bogucice. 2:5 (2:2).

Był to ostatni mecz i mistrzostwo B Ligi pomiędzy wyżej wymienionymi rywalami lokalnymi, który zakończył się zasłużonym zwycięstwem Słowian, który ten sam zdobył drugie miejsce w rozrywkach o mistrzostwo B-Ligi. Gra do paazy wyrównana, po przerwie zupełna przewaga uzyskała drużyna Słowian, dla której bramki zdobyli Sobczyk i Bloch po dwie i Schubert I, w drużynie Słowian wyróżniła się obrona i lewy łącznik.

W Królewskiej Hucie.

Kresy Król. Huta — Policjacy K. S. 4:1 (2:1).

Drużyna Policjacy wyjechała w osłabionym składzie i zawody rozegrała pod protestem.

W Wielkich Piekarach.

Spiala Piekary — Ruch Wielkie Hajduki. 2:1 (0:0).

Zawody przyjacielskie rozegrano dla Ruchu nieszcześliwie. Mimo, że drużyna Ruchu była lepsza, miejscowi mieli więcej szczęścia i pokonali przypadkowo strzeloną bramką ligową drugie, występującą w pełnym składzie. Boisko, jak rzęszta wszędzie tego dnia, było nieodpowiednie do gry.

K. S. Ruch II. mł. — K. S. Sparta I. mł. 2:0.

K. S. Ruch I. mł. — K. S. Sparta rez. 1:0.

Mistrz Sztekker o sobie.

Triumfator tegorocznej Olimpiady zapasniczej w Berlinie, wielokrotny mistrz Polski w cieżkiej atletyce Teodor Sztekker rozmawia z czytelnikami „Polski Zachodnie”.

W świetle reflektorów wśród olbrzymich bicepsów, zapasników ze wszystkich stron świata, zgromadzonych na turniej walk zapasniczych w sali Mascotte w Katowicach specjalną uwagę widzów przykuwa mistrz Polski, godny nazępska Zbyska Ciganiewicz, Teodor Sztekker. Tora jak u rzeźby giecickiej, osadzony na wysmukłych, rasowych nogach, śliczna, zwierzła muskulatura, wyzłada jak statua z białego marmuru. Wspaniałe bicepsy przesuwają się pod skórą i grają w takt walki ożywione najsilniejszą orkiestrą, muzyką ludzkich nerwów.

„Polska Zachodnia” starała się jak zawsze, poinformować swych czytelników, najżywiej i najbardziej, zwrócić się do znakomitego naszego mistrza z prośbą o kilka szczegółów z życia jego i triumfu w Berlinie.

P. Teodor Sztekker przyjął mnie w swojej garderobie bardzo miło, ale początkowo nie chciał udzielić szerszych informacji, twierdząc, że:

nie lubi przesadnej reklamy, jednakże po dłuższych naleganiach rozpoczął pogawędkę:

„Urodziłem się, 30 lat temu. Początek mojej kariery atletycznej, to szkolne bijatki, w których bywałem bity dosyć dokładnie. Półki ambicja nie podniosła buntu. Zirykowała się, zaczęła trenować według wsk. zówek przejdającego po ówczesną przez Kijów, sławnego atety Lurycha. Byłoby jednak z tego nie niewykło, gdyby nie klub sportowy, do którego się zapisałem. Znowu ambicja zaręła we mnie. Inni podnoszą takie olbrzymie ciężary, a ja nie. Zaczęłem pracować z wysiłkiem i doszedłem do pewnej „formy”. Jako student na uniwersytecie kijowskim studiowałem zapamiętane filozofie wschodnią. Nie na wiele się przydało. Przyszedł bolszewizm, rozgonił wyższe uczelnie, trzeba było coś robić, z czego żyć. Zostałem zaangażowany do drugorzędnej turnieju atletów za L. zw. „podkładkę”, i tu znowu ambicja. Naraziłem się jako nowicusz na wiele przykrości, ale kładę się bezkarnie nie dłem. Ostatecznie się woli i żelanym treninżem doszedłem do tego, że w najbliższym poważnym turnieju zdobytym trzecią nagrodę i od tego się zaczęło. Zaczęłem trenować wszystkie sporty: ulubione moje dysk, oszczep i kula, pływanie ostatnio natomiast uprawiam tenis. Biegałem godzinami, podnosiłem worki z piaskiem i wręczałem doszedłem do tego, czem dziś jestem.

— Czy zachowuję dietę? Oczywiście muszę się odżywiać specjalnie. Jadam stosunkowo niewiele mięsa. Po zapasach na kolację spożywam tylko kwaśne mleko.

Alkoholu pijam bardzo niewiele — 2-3 kieliszki francuskiego koniaku, a to ze względu na jego lecznicze własności.

— Jakże uczucia mna władają, gdy zaczynam walkę? Jest to uczucie dość skomplikowane. Budzi się we mnie człowiek pierwotny, który ze wszelką cenę chce zwyciężyć. Tylko przez nobytą technikę i wrodzoną już kulturę widoków nie drapie, nie rzyje i nie używam chwytów zakazanych. Zawsze przewodnikiem moim w walce jest silne rozwinięta ambicja, walczę raczej nerwami niż brutalną siłą.

Boksu nie uprawiam, tylko walkę grecko-rymską i „catch as catch can” (wolnoamerykańską).

— Co sądzę o sporcie atletycznym? Nie wdaję nowych sił. Ludziom się poprostu nie chce trenować i poświęcać się tak ciężkiej pracy. Ja osobiście obrałem fath atlety dlatego, że umożliwia mi on podróże, które namiętnie lubię, a pozmtem jest w nim pewien hazard, jest ogromna emocja.

Za największy jednak swój sukces uważam zwycięstwo w turnieju w Berlinie, gdzie zdobyłem dla barw Polski I-szą nagrodę na olimpiadzie zawodowych atletów, budząc poszanowanie dla sportu polskiego wśród szowinistycznych Niemców.

Cała prasa niemiecka zaliczała mnie do rzędu najsilniejszych zapasników świata.

Na cieższej walce w obecnym turnieju sportowym się z Kawannem, Steursem, Willingiem, Dryta, Ferelessem, a zresztą w zapasnictwie niktogo lekceważyć nie można.

Jeden nieopatrzny chwyt i łopatkę nasze zawierają znajomość z materacem.

Znam z ringu zadziwiająco wytrzymałość Sztekkera, ale obawiając się zameczyć go dłuższym wywidem, zęgam się z nim, dziękując za udzielone mi ciekawe wiadomości.

Franciszek Górnalski.

Najstarszy w Katowicach skład manufaktur J. Joks i Ska, ul. św. Jana 12 poleca: wełny, jedwabie, aksamity, płótna poscielowe i bielizniano itp.

Najtańszej ubrania — palta — kurtki Dom Handlowy F. Magdziar i Kowalski Katowice, ul. Mickiewicza 1, I. piętro.

Pierwszorzędne ubrania i palta męskie w DOMU KONFEKCYJNYM K. SCHLEIFMAN Katowice, ul. 3-go Maja 7.

Pierwszorzędna galanteria damska i męska Leopold Goldfinger, 3-go Maja 30 Katowice 3-go Maja 30

Rzeczy ciekawe.

Oryginalny argument.

Niektórzy krytycy uznali, iż jedna scena grywanej obecnie z wielkim powodzeniem w Berlinie sztuki „Mikado” jest niedopuszczalnie drastyczna, bohatka bowiem tego utworu kąpie się... publicznie. W odpowiedzi na ten zarzut wystosowała panna Rita Georg, grająca tę właśnie rolę, list otwarty do dzienników berlińskich, w którym oświadcza, iż epizod ów nie stanowi żadnego wykroczenia przeciwko moralności, ponieważ... w wannie zastępuje ją zwykła statystka beżnienna!

Od walki na pięści do walki klasowej.

Na moskiewskim kongresie kultury fizycznej wypowiedział „towarzysz” komisarz Tomskiś oryginalne poglądy na socjalne znaczenie boksu. „Niejednokrotnie sportyści ten sport z gwałtownymi protestami, niejednokrotnie powstają

ludzie przeciwko takiemu rozbiłaniu sobie wzajemnie twarzy. Należałoby wszakże postawić sobie pytanie: w jakim celu to się czyni? Jeśli po to jedynie, by miażdżyć sobie nosy, to test oczywiście snort wręcz szkodliwy. Jeśli natomiast urwała się boks dlatego, by nauczyć się bicia nasychnych klasowych i socjalnych wrogów to boks uznać trzeba za pożyteczny, a nawet i wskazany bardzo sport” (sic). Niema to jak kultura bolszewicka.

Nowy sposób przylmowania pokarmów.

Na jednym z posiedzeń odbytego w tych dniach w Wiedniu kongresu medycznego wygłosił znany internista austriacki, p. dr. J. H. Mayer referat o nowej metodzie sztucznego odżywiania chorych. Okazuje się, iż pacjentów, których przewód pokarmowy lub organy trawienia odmawiają posłuszeństwa, można smarować specjalną masą odżywczą, składającą się w przeważnej mierze ze świeżych jajek kurzych. Mieszanina taka wchłaniana jest przez pory skóry i po upływie 25 minut dostaje się ta drogą do żołądka.

Doświadczenia kliniczne, dokonane przez dra Mayera, wykazały, iż karmić można takim sposobem ciężko chorych w ciągu kilku miesięcy i dostarczać im niezbędnej ilości odżywczych pierwiastków.

Kosztowna mistyfikacja.

Anglicy nie lubią być oszukiwani i dlatego Mistress D. Logan pociągnięta została do odpowiedzialności sądowej za symulowanie przebiegu wplaw kanalu La Manche. Mistyfikacja taka nie miałyby w żadnym innym kraju przykrych dla jej sprawy następstw, zwłaszcza, iż Mrs. Logan sama się do niej przyznała, twierdząc, że popchnęła ją w tym jedynie celu, by wykazać, jak niedostateczna jest kontrola tego rodzaju zawodów sportowych. Innego wszakże postępu był trybunał londyński, który skazał ją — za świadome wprowadzenie w błąd opinii publicznej — na 100 funtów szterlingów grzywny oraz na zapłacenie wszystkich kosztów postępowania sądowego. Drogo okupuje się w Anglii „pedagogiczne” żarty.

Kalendarzyk zebrań.

Lasowice. Nadzwyczajne walne zebranie miejsc. grupy Zw. Powst. Śl. odbędzie się o godz. 19 w lokalu p. Wieliczki.

Dnia 4. grudnia.

Król. Huta. O godzinie 14.30 odbędzie się w sali Domu Związkowego, ul. Wolności 47 zebranie członków wszystkich grup ul. obwodów. Przybycie wszystkich członków, wolnych od zajęć koniecznych.

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

Tygrys, 17. Podróż dookoła Europy odbyć można, za zwykłym paszportem, wystawionym przez Dyrekcję Policji, jednakże za specjalnym zezwoleniem Ministerstwa Skarbu, na odbycie zaś podróży dookoła Polski, wystarczy dowód osobisty, który uzyskać można w Dyrekcji Policji w Katowicach (pokój 25) na podstawie przedłożenia poświadczenia obywatela i 2 fotografii.

Redaktor odpowiedzialny Wiktor Dyląg w Katowicach. — Druk Drukarnia Śląska. Sp. z o.o. o.p., Katowice, ul. Batorego nr. 2. Telefon 4-26.

Przetarg

na wykonanie prac instalacyjnych przy budowie ustępów w szkole nowoczesnej im Henryka Sienkiewicza przy ul. Stawowej w Katowicach w dzieln. I. Patrz skrzynka na przetargi w ratuszu przy ul. Pocztowej nr. 2.

MAGISTRAT MIASTA KATOWIC.

Każdy kupiec

dbający o rozwój swego interesu ogłasza się tylko w najwięcej rozpowszechnionym dzienniku jakim jest na Kresach Zachodnich

POLSKA ZACHODNIA

S. Menczel
Katowice, ulica 3-go Maja 17
Dywany, Chedniki, Flanki
Linoleum, Kokosy i Maty.

RADJO

na każdym domu

może być założone dzięki

wydawnictwom Księgarni

M. Arct

Warszawa Nowy-Swiat 35

M. Jęzowski, Radiotelefony i Radio-

telegrafia Wyd. III. Z 203 rys. 7.50

W. Niemczyński, Radiotechnika dla

wszystkich Wyd. II. Z 814 rys. 9.-

St. Burzyński, Radiencyklopedia, oh-

lajściologia, 677 słów, 34 nazwiska, 4.-

310 skrótów radiowych 4.-

Radjomapy, radioarkusze, radjoteki.

Katalog bezpłatnie. 1883

HERBATA PERŁOW

AROMATYCZNA, MOCNA I WYDAJNA.

WSZELŚWIATOWA FIRMA ISTNIEJĄCA OD ROKU 1767.

KAŻDA inteligentna MATKA wie, że

PRZETWORY OWSIANE zawierają dużo

SUBSTANCJI ODŻYWCZYCH

(sól, wapnia, tłuszczu itp.)

dlatego też takowe najchętniej stosuje jako pokarm dla swych dzieci,

„OWSIANKA” Sp. z o.o.

Sosnowiec, Sienkiewicza 10. Tel. 42.

poleca znane ze swej dobroci:

Płatki owsiane Z
Mazkę owsianą D
Kakao owsiane B
Grysk owsiany O
Kawęjączmienną W
Kawę mieloną I
zbożową A

Za powyższe wyroby fabryka nasza otrzymała wiele odznaczeń, między innymi: w 1938 r. Medal Srebrny na Wystawie Hygienicznej w Lublinie; w 1909 r. Medal Złoty na Wystawie Przemysł-Rośl. w Częstochowie; w 1911 r. Najwyższy Dyplom Uznania na Wystawie Farmaceutycznej podczas Zjazdu Lekarzy i Przyrodników Polskich w Krakowie;

w 1925 r. Medal Złoty na Wystawie w Baku; w 1926 r. Medal Złoty na Wystawie w Warszawie.

Opinie iśc naukowych (z 1926-27 r.) o MACZCE OWSIANEJ ZDROWIA.

Profesor Uniwersytetu Poznańskiego, Dr. Med. Paweł Gantkowski, Poznań.

Wyroby W. Panow znam i polecam.

Dr. Seta Arnold Lwów.

Zastosowałem miazkę owsianą w stanach wycieńczenia, po grypie, koksuszu, zapaleniu oskrzeli z bardzo korzystnym skutkiem. Także i u dzieci zchrypota, a chudych i niedokrewnych wywiera miazka owsiana dobry wpływ i u dzieci dobierała na wadze.

Możę wobec tych korzystnych wyników jakie osiągnęłam przy zastosowaniu tych środków, z pełnem zautentem polecać miazkę i kakao owsiane.

Dr. Józef Dędnarski w Alwerni.

Miazka owsiana i kakao owsiane wyrabiane w fabryce W. P. odpowiada wszelkim

wymogom w odżywianiu dzieci słabowitych i chorych. Przetwory powyższe, wyrabiane w

fabryce W. P. są smaczne, dzieci je chętnie spożywają i przybierają na wadze. Sądzę, że

inni Panowie Lekarze przeświadczeni będą.

Dr. Stanisław Adam Włdno.

Przeprawy Pańskie stosuję u siebie w domu dla dzieci i znajduję, iż zasługują one na

najwyższe poparcie.

Starzy Asyst. Klin. neur.-psych. U. J. Dr. Eugeniusz Czarkowski, Kraków.

Bardzo chętnie będę protegowal wyroby Szan. Pana, stosując takowe u siebie w domu.

doszedłem do przekonania, że zasługują one na najgorętsze poparcie.

Lekarz Specj. w chorobach nerwowych Dr. Med. Kawczyński Bydgoszcz.

Donoszę z przyjemnością, że miazkę owsianą Szan. Pana daje własnym dzieciom

z dobrym skutkiem i chętnie ją polecam.

Dr. Juliusz Siśweń, Przemyśl.

Miazkę owsianą Pańska stosuję już od dłuższego czasu jako środek odżywczy i w

zaburzeniach trawienia u niepowstałych z pomysłowym skutkiem

Dr. H. Weikiewicz, Bydgoszcz.

Miazkę owsianą Pańską wyrobu już stosowałem z dobrym skutkiem w rekonwale-

scencjach, szczególnie zaś w okresie popołogowym.

ELEVATOR

Spółka Akc., dawn. Teodor Holtz i Kanla & Kuntze

Konstrukcje żelazne
Budowa aparatów
wózków wydobywczych
klatki wydobywcze
urządzenia transport.
dźwigi i krany

stal formowa
koła zębate
kształtki
zwrotnice
krzyżowniki
złożenia kołowe

1925

Fabryka maszyn Odlewnia stali

Katowice G. Śl., ul. Kamienna 4

Zjedn. Zakłady Pralni

Katowice, Francuska 10

Telefon Nr. 113

Zniżenie cen

Od 1 października ceny

znizone jak następuje:

Koszułe wierzchnie

tylko prasowane 70 gr

prane i prasowane 90 gr

koszułki fletowe 20 gr więcej

Kołnierze

pojedyncze sztywne 20 gr

wykładane sztywne 25 gr

wykład. miękkie 15 gr

Wypełnić! Wyciąć i przesłać do Urzędu pocztowego

Niniejszem zamawiam przez P. T. Urząd pocztowy, na miesiąc **grudzień 1927** wychodzący w Katowicach dziennik

„Polska Zachodnia”

Imię i nazwisko:

Adres:

Kwit pocztowy

Należność 2 złote 50 groszy zapłacono.

Pieczęć

Podpis urzędnika

Wypełnić! Wyciąć i przesłać do Urzędu pocztowego

Niniejszem zamawiam przez P. T. Urząd pocztowy, na miesiąc **grudzień 1927** wychodzący w Katowicach dziennik

„Polska Zachodnia”

Imię i nazwisko:

Aures:

Kwit pocztowy

Należność 2 złote 50 groszy zapłacono.

Pieczęć

Podpis urzędnika

Wypełnić! Wyciąć i przesłać do Urzędu pocztowego

Niniejszem zamawiam przez P. T. Urząd pocztowy, na miesiąc **grudzień 1927** wychodzący w Katowicach dziennik

„Polska Zachodnia”

Imię i nazwisko:

Adres:

Kwit pocztowy

Należność 2 złote 50 groszy zapłacono.

Pieczęć

Podpis urzędnika